

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

تعمیر سیستم ترمز معمولی و ABS

(ضد قفل) خودرو

گروه شغلی مکانیک خودرو

کد ملی شایستگی

۷۲۳۱-۰۱/۰۲۸/۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۲/۱۱/۱

نظرارت بر تدوین محتوا و تصویب :

کد ملی پوستمان: ۱۰۲۸-۰۱-۷۲۳۱

اعضاء گروه برنامه ریزی درسی مکانیک خودرو:

ابراهیم خلیل زاده ایرانی اقدم

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین برنامه آموزش:

-

-

فرآیند اصلاح و بازنگری:

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، بخش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فني و حرفه اي کشور ، پلاک ۹۷

تلفن ۹ - ۰۰۹۹۶۵۶

دورنگار ۱۱۷ ۶۶۹۴۴

تدوین کنندگان استاندارد آ موزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبه	پست الکترونیک
۱	محمد محمدی بوساری	کارشناس مکانیک خودرو		مدرس و مولف نمونه کشور	۴۰ سال	
۲	رضا ورمذیار	کارشناس مکانیک خودرو		مسئول مرکز تخصصی خودرو دی ۹	۲۰ سال	
۳	شهرام امینیان	کارشناس مکانیک خودرو		مدرس و مؤلف کتب درسی	۳۵ سال	
۴	باقر نادری تبریزی	کارشناس تعمیرات بدنخودرو		مدرس صنایع خودرو سازی	۳۸ سال	
۵	پرویز ایمانی	کارشناس مکانیک خودرو		مدیر کل اسبق دفتر پژوهش و برنامه ریزی	۳۰ سال	

مشخصات استاندارد آموزشی

عنوان استاندارد:
تعمیر سیستم ترمز معمولی و ضد قفل (ABS)
شرح استاندارد :
این درس پوشش دهنده عناصر شایستگی پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز، عیب یابی و رفع عیب، پمپ اصلی، سیستم تقویت کننده ترمز (بوستر)، پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز ضد قفل، هواگیری سیستم هیدرولیکی ترمز ضد قفل، عیب یابی و رفع عیب ترمز پارک (دستی) بارعاایت نکات اینمنی و حفاظتی بوده و معیار عملکرد هر عنصر شایستگی بر اساس استاندارد حرفه تدوین گردیده است.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی یا معادل آن حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمانی و روانی شایستگی پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش :
طول اسمی دوره آموزش : ۴۰ ساعت -زمان آموزش نظری ۱۲: ساعت -زمان آموزش عملی ۲۸: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
-کتبی:٪۲۵ -عملی:٪۶۵ -اخلاق حرفه ای :٪۱۰
صلاحیت های حرفه ای مریبان :
مدرک کارشناسی مکانیک خودرو و ۳ سال سابقه کار مرتبط یا مدرک کاردانی مکانیک خودرو و ۵ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
<p>۱-۱- استخراج اطلاعات سیستم ترمز خودرو از مدارک فنی</p> <p>۱-۲- پیاده و سوار کردن پدال ترمز خودرو</p> <p>۱-۳- پیاده و سوار کردن پمپ اصلی ترمز</p> <p>۱-۴- پیاده و سوار کردن کالیپر سیستم ترمز دیسکی چرخ</p> <p>۱-۵- پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز کفشکی چرخ</p> <p>۱-۶- پیاده و سوار کردن تقویت کننده قدرت ترمز (بوستر)</p> <p>۱-۷- پیاده و سوار کردن مدار هیدرولیک سیستم ترمز</p>	۱- پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز خودرو
<p>۲-۱- عیب یابی پمپ اصلی ترمز</p> <p>۲-۲- تفکیک قطعات پمپ اصلی ترمز</p> <p>۲-۳- عیب یابی قطعات پمپ اصلی ترمز</p> <p>۲-۴- تعویض قطعات معیوب، غیر فلزی و فنرهای پمپ اصلی</p> <p>۲-۵- بستن (موتناژ) پمپ اصلی ترمز</p> <p>۲-۶- کنترل عملکرد پمپ اصلی ترمز قبل و بعد از نصب</p>	۲- عیب یابی و رفع عیب پمپ اصلی ترمز
<p>۳-۱- عیب یابی سیستم ترمز چرخ ها</p> <p>۳-۲- تفکیک قطعات سیستم ترمز دیسکی چرخ ها</p> <p>۳-۳- عیب یابی قطعات کالیپر، دیسک و بلبرینگ سیستم ترمز دیسکی چرخ ها</p> <p>۳-۴- بستن (موتناژ) سیستم ترمز دیسکی چرخ ها</p> <p>۳-۵- تفکیک قطعات سیستم ترمز کفشکی چرخ ها</p> <p>۳-۶- عیب یابی پمپ، لنت، تنظیم کننده و فنرهای سیستم ترمز کفشکی چرخ ها</p> <p>۳-۷- بستن (موتناژ) سیستم ترمز کفشکی چرخ ها</p> <p>۳-۸- هواگیری مدار هیدرولیک سیستم ترمز معمولی خودرو</p> <p>۳-۹- کنترل عملکرد مقسم فشار هیدرولیک مدار ترمز چرخ ها (فشار ورودی، خروجی چرخ های جلو و عقب)</p> <p>۳-۱۰- تعویض مقسم معیوب مدار هیدرولیک</p> <p>۳-۱۱- کنترل عملکرد سیستم ترمز چرخ های خودرو</p>	۳- عیب یابی و رفع عیب سیستم ترمز چرخ ها

استاندارد آموزش
- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
۱-۴-عیب یابی سیستم تقویت کننده ترمز (فشار ورودی، خروجی، خلئی) ۲-۴-تفکیک قطعات بوستر ترمز ۳-۴-عیب یابی قطعات بوستر ترمز(دیافراگم و فنر، سوپاپ هوا، مدار خلاء، پمپ هیدرولیک بوستر) ۴-۴-بسن (موتناژ) بوستر ترمز ۵-۴-کنترل عملکرد بوستر ترمز (قبل و بعد از نصب روی خودرو)	۴-عیب یابی و رفع عیب سیستم تقویت کننده ترمز
۱-۵-استخراج اطلاعات سیستم ترمز ضد قفل از مدارک فنی ۲-۵-پیاده و سوار کردن حسگر چرخ ۳-۵-پیاده و سوار کردن مجموعه سیستم ترمز ضد قفل (موتور، واحد هیدرولیکی و ECU) ۴-۵-پیاده و سوار کردن مدار سیستم ترمز ضد قفل	۵-پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز ضد قفل
۱-۶-آماده سازی خودرو جهت هوایگیری سیستم هیدرولیک ترمز ضد قفل ۲-۶-هوایگیری چرخ های عقب خودرو ۳-۶-هوایگیری چرخ های جلو خودرو ۴-۶-کنترل عملکرد سیستم ترمز ضد قفل بعد از هوایگیری	۶-هوایگیری سیستم هیدرولیکی ترمز ضد قفل
۱-۷-۱-عیب یابی سیستم ترمز پارک ۲-۷-۲-پیاده و سوار کردن کابل های سیستم ترمز پارک ۳-۷-۳-پیاده و سوار کردن اهرم (دسته) سیستم ترمز پارک ۴-۷-۴-تنظیم سیستم ترمز پارک (اهرم، کابل ها، اهرم چرخ ها)	۷-عیب یابی و رفع عیب سیستم ترمز پارک (دستی)
۱-۸-۱-رعایت نکات ایمنی کار روی سیستم ترمز ۲-۸-۲-رعایت مراحل و فرآیند عیب یابی و رفع عیب سیستم ترمز ۳-۸-۳-نگهداری اصولی ابزار و تجهیزات تخلیه، شارژ و هوایگیری مدار هیدرولیک ترمز ۴-۸-۴-استفاده از لوازم حفاظتی (لباس کار، کفش، دستکش، عینک، کلاه) ۵-۸-۵-حذف اصولی مواد و قطعات فرسوده (مایع ترمز تخلیه شده، لنت ها، پودر لنت ها)	۸-رعایت نکات حفاظتی و ایمنی کار و الزامات زیست محیطی

زمان اسمی آموزش: ۱۱ ساعت	دانش :
	- سیستم ترمز: وظیفه، انواع، مکانیزم (مکانیکی، هیدرولیکی)، اجزا، اصول کار
	- سیستم ترمز پارک (دستی) وظیفه، انواع، اجزا، اصول کار
	- سیستم ترمز چرخ ها (دیسکی، کفسکی) وظیفه، اجزا، اصول کار
	- نحوه عیب یابی و رفع عیب سیستم ترمز (هوایگیری، معیوب شدن مدار، پمپ چرخ، لتها، مقسم)
	- ترمز ضد قفل ، وظیفه، اصول کار ، اجزا، نحوه هوایگیری مدار هیدرولیکی ، نحوه عیب یابی ترمز ضد قفل
زمان اسمی آموزش: ۱۹ ساعت	مهارت :
	- استخراج اطلاعات سیستم ترمز معمولی و ضد قفل از مدارک فنی
	- پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز معمولی (هیدرولیکی) از روی خودرو
	- عیب یابی و رفع عیب سیستم ترمز معمولی (پمپ اصلی، بوستر، مقسم، ترمز چرخ ها، هوایگیری)
	- پیاده و سوار کردن اجزای سیستم ترمز پارک (دستی)
	- هوایگیری سیستم هیدرولیک سیستم ترمز ضد قفل
	- کنترل عملکرد سیستم ترمز معمولی، پارک و ضد قفل قبل و بعد از تعمیر
	نگرش:
	- رعایت نکات ایمنی و فرآیند انجام کار روی سیستم ترمز با استفاده از دستورالعمل و توصیه سازنده خودرو
	- نگهداری اصولی مواد، ابزار و تجهیزات
	- استفاده از لوازم حفاظتی (لباس کار، کفش کار، کلاه، عینک، دستکش) و حفاظت خودرو
	- حذف اصولی مایع ترمز تخلیه شده و قطعات تعویض شده بر اساس مقررات زیست محیطی و آراستگی محیط کار
	- دقق در کار
	- صرفه جویی
	- رعایت اخلاق حرفه ای

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	خودرو	کلاس B	۲	دستگاه
۲	خودرو	کلاس C	۲	دستگاه
۳	خودرو	کلاس C یا D با سیستم ترمز ضد قفل	۱	دستگاه
۴	خودرو	کلاس F یا E با سیستم ترمز هوشمند	۱	دستگاه
۵	بالابر خودرو	۳-۵ تن هیدرولیکی	۲	دستگاه
۶	دستگاه تخلیه و شارژ مایع ترمز	اتوماتیک با تجهیزات مرتبط	۲	دستگاه
۷	عیب یاب سیستم ترمز ضد قفل	پرتابل (دستی)	۱	دستگاه
۸	بالابر خودرو	هیدرولیکی ۱-۲ تن سیار	۴	دستگاه
۹	پایه ثابت	قابل تنظیم ۱ تن	۸	عدد
۱۰	دستگاه تست روغن ترمز	با شناس دهنده آنالوگ دیجیتال	۱	عدد
۱۱	فشار سنج	پرتابل با قابلیت نصب در مدار	۲	دستگاه

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مایع ترمز	طبق استاندارد توصیه سازنده خودروهای موجود	۱	قوطی
۲	لنت ترمز	دیسکی خودروهای موجود	۱	سری
۳	لنت ترمز	کفسکی خودروهای موجود	۱	سری
۴	لوله های ترمز	نوع فولادی و فشار قوی لاستیکی	۱	سری
۵	لوازم یدکی	سیستم ترمز دیسکی	۱	سری
۶	لوازم یدکی	سیستم ترمز کفسکی	۱	سری
۷	لوازم یدکی	پمپ اصلی ترمز	۱	سری
۸	لوازم یدکی	بوستر ترمز (یا بوستر کامل)	۱	دستگاه
۹	حسگر چرخ	طبق استاندارد توصیه سازنده خودروهای موجود	۱	عدد

توجه : - مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	جبهه ابزار	ویژه مکانیک خودرو	۱	جبهه
۲	آچار آلن	۴-۱۰ mm	۱	سری
۳	پیچ گوشتی	بزرگ، کوچک، متوسط (دو سو و چهار سو)	۱	سری
۴	آچار چرخ	صلیبی	۱	عدد

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .